

Meer as 'n eeu se prestasie gevier

Die South Devon-telersgenootskap is vanjaar 100 jaar oud. Dit getuig van aanpasbaarheid van 'n suksesvolle ras wat baie vir die Suid-Afrikaanse veebedryf beteken.

KORTOM

■ Die BLUP-teelwaardes van die South Devon dui daarop dat die ras goeie vordering maak met die ontwikkeling van gesogte eienskappe.

Die South Devon het hom gevestig as 'n hoeksteen in menige kruisteeltprogram oor die jare en 'n ekonomiese ras om mee te boer. Ná meer as 100 jaar in die land is die ras aangepas by Suid-Afrikaanse toestande

en die ras se prestasie getuig daarvan. Die moderne South Devon het verander in 'n mediumraam-vleisbees met genoeg melk teenoor die groottraamdubbeldoelras wat dit oorspronklik was, of steeds in Brittanje is.

DIE SOUTH DEVON IN SUID-AFRIKA

Reeds in 1896/'97 het die eerste South Devons uit Brittanje na Suid-Afrika gekom. Die eerste kuddes is in Natal gevestig. Gedurende hierdie tyd is diere reeds by die Stamboekvereniging aangeteken, selfs voor die stigting van 'n genootskap.

Op die Royal-skou in Pietermaritzburg op 24 Junie 1914 is die South Devon-beestelersgenootskap van Suid-Afrika gestig. Die eerste voorsitter was kol. E.M. Greene van Nottingham in Natal en mnr. E. Royden Turner van Sevenoaks was die eerste sekretaris.

Hoewel die South Devon-telersgenootskap vroeër aansoek om affiliasie gedoen het, is die genootskap op 25 April 1916 deur die Suid-Afrikaanse Stamboekvereniging aanvaar. Maj. G.R. Richards van Natal was die South Devon se eerste verteenwoordiger op die raad van SA Stamboek.

Met die koms van BLUP-tegnologie in 1982 het dit moontlik geword om die nei-

'South Devons besit nagenoeg al die voortreflikhede wat van 'n vleisbees verlang word.'

- PROF. CAS MAREE

Die South Devon-telersgenootskap is besig met 'n sterk aksie om die aantal poenskopdiere in die ras te vermeerder.

gings waarvoor gemeet word in twee hoofkomponente op te deel, naamlik genetiese en omgewingsneigings.

Dit het telers in staat gestel om akkuraat te evalueer wat geneties gesproke in 'n ras gebeur en om met 'n sekere mate van akkuraatheid te voorspel waarheen 'n spesifieke ras op pad is. Hierdie inligting kan gebruik word om tydige stappe te doen om die genetiese verandering in 'n spesifieke rigting te versnel of te vertraag of om selfs die rigting te verander indien nodig.

Die South Devon het homself bewys as 'n beesras met 'n verskeidenheid gesogte genetiese "kwalifikasies", soos:

Kalfgewig. Volgens metings deur die SA Stamboekvereniging het die kalfgewig van die South Devon-beesras vanaf 1990 tot 2012 met 1,67 kg afgeneem. Hierdie afname in kalfgewig is 'n neiging wat hoog aangeslaan word aangesien dit help tydens geboorte.

Speengewig. Die afgelope tien jaar het die gemiddelde speengewig met 4,1 kg verbeter. Dit is uitstekend, veral gesien in die lig van die laer kalfgewig oor dieselfde tydperk.

Tussenkalfperiode (TKP). Die genetiese neiging van die South Devon se TKP het vanaf 1990 tot 2008 met 4,5 dae afgeneem. Dié afname dui op genetiese vordering in die vrugbaarheid van die ras

Koeiwaarde. Die koeiwaardeafdeling is 'n seleksie-indeks wat gebruik maak van die

verskillende aspekte van vrugbaarheid, geboortegemak, kalfgroei, melkproduksie en koeigewig. Die genetiese neiging vir koeiwaarde deur SA Stamboek wys dat die koeiwaarde van die South Devons vanaf 1996 tot 2006 skerp toegeneem het met R38,17 en daarna min of meer konstant gebly het tot in 2012. Vanaf 1990 tot 2012 het die seleksie-indeks vir koeiwaarde met R36,70 toegeneem. Hierdie is 'n baie gesogte neiging aangesien dit genetiese verbetering in die koei-winsgewendheid van die ras aandui.

NOU IN POENA

In modern beesvleisproduksiestelsels is 'n besliste neiging na poenskopbeeste, oftewel beeste wat geteel word sonder horings. Die voordele van poenskopdiere is welbekend en daar kan geen twyfel wees dat die teling van poenskopdiere vir stoettelers 'n bykomende ekonomiese voordeel inhou nie.

'n Aantal beesrasse het poenskoppe en diere met horings in hul bevolking, terwyl 'n kleiner aantal beesrasse die voordeel het dat hulle horingloos is. 'n Hele aantal vleisbeestelersgenootskappe wil kan sertifiseer dat diere die poenskopgeen dra.

Die South Devon-telersgenootskap in Suid-Afrika en sy telers voer poenskopsemen uit Australië in aangesien die poenskopgeen nie net die ekonomiese en ander voordele van poenskopdiere na die South Devon-ras sal bring nie, maar ook die genetiese diversiteit van die ras sal bevorder. **LBW**